

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 308/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att förnya ansökan om asyl

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 308/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Reijo Hongisto /blå:

Är regeringen medveten om att en asylsökande som har fått avslag kan förnya sin ansökan om asyl flera gånger och

vilka åtgärder vidtar regeringen för att förbjuda sådana upprepade ansökningar?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Finlands invandringspolitik och beredningen av tillhörande lagstiftning utgår ifrån regeringens målsättningar, EU:s gemensamma invandrings- och asylpolitik samt internationella avtal som är bindande för Finland. Enligt artikel 14 i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna har var och en rätt att i andra länder söka och åtnjuta asyl från förföljelse. Enligt artikel 18 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska rätten till asyl garanteras med iakttagande av reglerna i Genèvekonventionen och protokollet om flyktingars rättsliga ställning och i enlighet med fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. De internationella förpliktelserna utgör en miniminivå som Finland inte kan underskrida i sitt nationella system.

Med ny ansökan i 102 § i utlänningslagen avses en ansökan om internationellt skydd som en utlänning lämnar in efter att ha meddelats ett lagakraftvunnet beslut av Migrationsverket eller förvaltningsdomstolen på sin tidigare ansökan medan han eller hon fortfarande vistas i landet eller efter att ha fått ett beslut har lämnat landet för en kort tid. Den nya ansökan utreds först preliminärt av Migrationsverket i syfte att fastställa om det framgår eller om sökanden anför nya grunder som påverkar avgörandet för att få stanna i landet. Med stöd av de nya grunder som läggs fram kan även behovet av en utredning av hur de grunder som sökanden redan tidigare lagt fram påverkar behovet av internationellt skydd. Den här preliminära utredningen genomförs i regel utgående från de grunder i ansökan som har meddelats polisen eller Gränsbevakningsväsendet. Om det utgående från den preliminära utredningen kan fastställas att ovan nämnda nya grunder som påverkar avgörandet inte har lagts fram, avvisas ansökan utan prövning i enlighet med 103 § 4 punkten i utlänningslagen. Om nya grunder har lagts fram, kallas sökanden till ett nytt asylsamtal och ansökan utreds i ett asylförfarande. I de här fallen kan ansökan också utredas i ett påskyndat förfarande, om ansökan med stöd av 101 § i utlänningslagen kan betraktas som uppenbart oggrundad.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 308/2018 rd

Enligt finländsk lagstiftning kan en som ansöker om internationellt skydd inte hindras eller begränsas från att lägga fram nya grunder för sin ansökan. Myndigheterna måste också bedöma dessa grunder. Enligt 21 § i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Enligt 9 § 4 mom. i grundlagen får en utlänning inte utvisas, utlämnas eller återsändas, om han eller hon till följd härav riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet. Enligt 147 § i utlänningslagen får ingen avvisas, utvisas eller till följd av nekad inresa sändas tillbaka till ett område där han eller hon kan bli utsatt för dödsstraff, tortyr, förföljelse eller annan behandling som kränker människovärdet eller till ett område från vilket han eller hon kan bli sänd till ett sådant område.

I ärenden som gäller internationellt skydd är behovet av rättsskydd uppenbart. Om det till exempel är fråga om missbruk av asylförfarandet, kan en avvisning emellertid verkställas snabbt. När det är fråga om nya ansökningar måste man dock försäkra sig om att man inte bryter mot de förbud mot tillbakasändning som ingår i grundlagen och utlänningslagen. I princip är det möjligt att en person får nya verkliga grunder för internationellt skydd, så det går inte att kategoriskt förbjuda nya ansökningar eller att lägga fram nya grunder eller överklaga, utan ärendena måste bedömas och vid behov utredas grundligare. Även högsta förvaltningsdomstolen ansåg i sitt årsboksbeslut av den 28 maj 2018 (HFD:2018:81) att möjligheten att lämna in en ny ansökan i vissa fall kan anses utgöra ett rättsmedel för en person att förhindra att ett rättsläge i strid med förbudet mot tillbakasändning eventuellt uppstår. Enligt högsta förvaltningsdomstolen förutsätter även den asylsökandes rättsskydd att man säkerställer att han eller hon kan lägga fram en ny grund för asyl och en utredning om den hos myndigheten för prövning.

Det kan finnas många olika grunder för en ny ansökan. Sökandens situation kan ha förändrats, och i ansökan läggs nya grunder som påverkar avgörandet fram som ska utredas för att bedöma personens behov av internationellt skydd. Sökandes egen bedömning av situationen eller sin säkerhet kan också avvika från Migrationsverkets eller förvaltningsdomstolarnas bedömning av ärendet och personen anser sig vara i behov av skydd utifrån de grunder som han eller hon har lagt fram tidigare. I viss mån läggs även andra grunder fram för att få vistas i Finland, till exempel arbete eller andra ekonomiska eller sociala skäl till att få fortsätta vistas i Finland. Antalet nya ansökningar och deras relativa andel av alla ansökningar om internationellt skydd som lämnas in i Finland har tydligt ökat från och med 2017 jämfört med tidigare år. Det har även blivit allt vanligare att en del av de sökande lämnar in en ny ansökan enbart för att fördröja avlägsnandet ur landet.

Regeringen vill ingripa i eventuellt missbruk och den 3 juli 2018 tillsatte inrikesministeriet ett projekt för att utreda och bereda ändringar i utlänningslagen som EU:s asylprocedurdirektiv tillåter när det gäller behandling av nya ansökningar och verkställande av Migrationsverkets avgöranden. I den gällande utlänningslagen ingår inte alla de bestämmelser om prövning av nya an-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 308/2018 rd

sökningar och de möjligheter att avvika från rättigheten att stanna i området i samband med senare ansökningar som ingår i direktivet. Målsättningen är att lagändringarna ska godkännas under den här regeringsperioden.

Helsingfors 24.8.2018

Inrikesminister Kai Mykkänen